

Strasbourg, 1. april 2025

Spoštovani,

v nadaljevanju vam pošiljamo povzetek nagovora evropske poslanke Irene Joveve (Renew Europe/Svoboda) z današnje plenarne razprave glede zaščite dostopa do demokratičnih medijev, kot je Radio Svobodna Evropa/Radio Svoboda.

Uvodoma je poslanka obsodila odločitev ZDA, da prenehajo financirati neodvisne medije, kot so Radio Svobodna Evropa, Voice of America, ruska Meduza, beloruski Belsat in številni drugi. "ZDA so se odločile zadati hud udarec liberalni demokraciji. Ravno tam, kjer to ljudje najbolj potrebujejo," je poudarila.

Namesto osredotočanja na ameriške razloge pa je poslanka pozvala k iskanju konkretnih rešitev za zapolnitev nastale praznine. Ocenila je, da zgolj analiziranje ameriških odločitev, čeprav morda upravičeno, ne prinaša rešitev. Za poslanko je tako ključno vprašanje, "kako zapolniti vakum, ko se za demokratične ideje ne moremo več zanašati na ZDA".

V nadaljevanju je posebno pozornost namenila pomenu 'mehke moči', orodja, ki ga Evropska unija prepogosto podcenjuje. Medtem ko se nekateri veliko osredotočate na vojsko in orožje, pogosto zanemarjate veliko močnejše sredstvo – mehko moč, je pojasnila. Ob tem je spomnila, da je Sovjetska zveza padla brez enega samega izstreljenega metka – med drugim tudi po zaslugi vpliva, ki ga je v družbi užival prav Radio Svobodna Evropa.

Hkrati je Joveva izpostavila ključen pomen digitalnih platform in spletnih medijev pri oblikovanju javnega mnenja, kar danes predstavlja novo bojišče v informacijski vojni proti avtoritarnim režimom. "Izgubljammo informacijsko bitko proti avtoritarnim režimom, pa ne samo tistim zunaj Evropske unije. Omenila sem Voice of America ... a se še spomnimo Voice of Europe," je vprašala poslanka.

Ob koncu je še pozvala k odločnejšemu boju proti lažnim narativom in zaključila z mislijo: "Morda smo izgubili zaveznika, a naše najmočnejše orožje ostaja demokracija."

Ozadje

Radio Svobodna Evropa (Radio Free Europe; RFE) so ZDA ustanovile leta 1949 za boj proti sovjetski propagandi v komunističnih državah Vzhodne Evrope. Dve leti pozneje, leta 1951, je bil ustanovljen še Radio Svoboda (Radio Liberty; RL), osredotočen na oddajanje proti Sovjetski zvezi. Oba radia sta sprva delovala iz Münchna, vendar se je njun sedež leta 1995 preselil v Prago. Čeprav RFE/RL prejema ameriška zvezna sredstva, ostaja uredniško neodvisen, kar je ključno za njegovo kredibilnost. Tudi zato je eden najtesnejših svetovalcev ameriškega predsednika Donalda Trumpa, Elon Musk, februarja letos pozval k zaprtju RFE/RL-ja, ki ga je označil za skrajno levega in zapravljanje milijarde dolarjev javnih sredstev. Trump je sprejel odločitev o razpustitvi agencije, pristojne za financiranje RFE/RL, kar je medijsko hišo spodbudilo k vložitvi pritožbe na zvezno sodišče v ZDA. Radio zatrjuje, da je odločitev nezakonita, saj je ameriški kongres že odobril 77 milijonov dolarjev za njegovo financiranje v

letošnjem letu. Spor okoli RFE/RL je povzročil precejšnje razburjenje tudi v Evropski uniji, kjer zdaj iščejo načine za ohranitev tega pomembnega neodvisnega medija.

Za kakršnekoli dodatne informacije ali izjave evropske poslanke smo vam na voljo.

Lep pozdrav,

joveva

Irena Joveva
poslanika Evropskega parlamenta

Pisarna evropske poslanke
Irene Joveve

Kersnikova ulica 3, 1000 Ljubljana
(+386) 51 282 828

pisarna@irenajoveva.si

www.irenajoveva.si